

К 7/М 45

120000869011

ФЕСТИВАЛ

КИ
ДНИ

1986

ПОСВЕТЕН НА XIII КОНГРЕС НА
БЪЛГАРСКАТА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

$$K \frac{1986}{126}$$

K 75

$$K \frac{7}{1145}$$

XXVI МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
РУСЕ — 1986

ПОСВЕТЕН НА XIII КОНГРЕС НА БКП

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869011

КАМЕРЕН ОРКЕСТЪР
НА
МОСКОВСКАТА
ДЪРЖАВКА КОНСЕРВАТОРИЯ
„П. И. ЧАЙКОВСКИ“

Диригент — н. а. на РСФСР ГЕНАДИЙ
ЧЕРКАСОВ

22 март — събота Начало — 19,30 ч.
Зала — Дом на културата

И. С. БАХ —

БРАНДЕНБУРГСКИ
КОНЦЕРТ № 3

Allegro. Adagio
Allegro

И. С. БАХ —

КОНЦЕРТ ЗА ДВЕ ЦИГУЛКИ
И ОРКЕСТЪР РЕ МИНОР

Vivace
Largo ma non tanto
Allegro

Солисти — РАИСА КАРТАШЕВА
ТАТЯНА КОЛЧЕНОВА

РЯЕТС —

АДАЖИО И ФИНАЛ ИЗ
КОНЦЕРТ ЗА СТРУНЕН
ОРКЕСТЪР

Adagio
Final — Allegro

ДВОРЖАК —

СЕРЕНАДА ЗА СТРУНЕН
ОРКЕСТЪР

Moderato
Tempo die valse
Scherzo. Vivace
Larghetto
Final. Allegro vivace

Към историята на **ШЕСТТЕ БРАНДЕН-
БУРГСКИ КОНЦЕРТА** от **И. С. БАХ**, създа-
дени по поръчка на маркграф Христиан Лудвиг
Бранденбургски, особена документална стой-
ност има писмото, изпратено от композитора до
графа и цитирано в книгата на Алберт Швайцер
за Бах.

„До негово кралско височество,

Монсиньор Христиан Лудвиг,

маркграф Бранденбургски.

Монсиньор,

Изминаха две години, откакто имах щастието
да свиря пред Вас и Ваше кралско височество
ме удостои с честта да напиша за Вас няколко
кратки пиеси — в съответствие с тази милости-
ва заповед се осмелих да изпълня своя дълбо-
копокорен дълг към Вас, изпращайки Ви тези
концерти, написани за много и различни инстру-
менти. Най-покорно Ви моля да не съдите тех-
ните несъвършенства със строгост на музикал-
ния вкус, тънък и деликатен, какъвто, известно
е, Вие притежавате, а благосклонно да вземете
под внимание дълбокото уважение и смирена
покорност пред Вас, които съм се стремил да
изразя чрез тях. Накрая, Монсиньор, най-покор-
но моля Ваше кралско височество милостиво
да продължава да ми оказва благодеяния и
бъдете уверен, че за мен няма по-голяма радост
от това, да Ви бъде полезен в случай, по-до-
стойни за Ваше височество. Оставам с неизмен-
но усърдие най-смирена слуга на Ваше кралско
височество.

Иохан Себастиан Бах

Кьотен, 24 март 1721 г.“

Към това може да се добави само, че след смъртта на графа Шестте бранденбургски концерта са открити в описа на неговото движимо имущество, всеки от тях оценен на стойност четири гроша!

Взети поотделно, Бранденбургските концерти на Бах са твърде различни, но иначе те представляват удивително строен и строг ансамбъл. Бах ги нарича „Шест концерта за няколко инструмента“, като доближава тяхната форма до широко разпространената практика на „кончерто гресо“, в което група концертиращи инструменти се противопоставя на оркестровия ансамбъл, сякаш се съревновава с него.

ТРЕТИЯТ БРАНДЕНБУРГСКИ КОНЦЕРТ (сол мажор) е в две части — енергични и стремителни, увличащи с простодушната красота на темите и високото майсторство на тяхното полифонично развитие. Средна, лирическа част в този концерт липсва. Любопитно е, че Бах я заменя с един-единствен такт „Адажио“, който съединява тези части в единно цяло.

Твърде своеобразна е и ролята на оркестъра в този концерт: в него концертират не отделни солисти, а три равни групи струнни инструменти — цигулки, виоли и виолончели.

КОНЦЕРТЪТ ЗА ДВЕ ЦИГУЛКИ И ОРКЕСТЪР В РЕ МИНОР принадлежи към онези произведения на **И. С. БАХ** (1685—1750), за които един от неговите изследователи Форкел лаконично възкликва: „Невъзможно е с думи да се предаде тяхната красота.“ Същият предполага, че по време на причастието в църковния ритуал Бах изпълнявал редица инструментални пиеси. Сред цитираните от Форкел композиции откриваме и прочутото „Ларго“ из Концерта за две цигулки — една от най-поетичните страници в творчеството на Бах.

С типична фугова тема започва Първата част на концерта. Тя напомня основната тема в една от цигулковите сонати на Вивалди — вероятно преработена от Бах и използвана тук като встъпление. Първата част развива тази мелодическа идея в релефно изразени диалози между солиращата партия и оркестъра.

Втората част е удивително смислен, одухотворен лирически монолог на солиращите цигулки на фона на деликатния оркестров съпровод.

А Третата настъпва енергично, действието нараства и достига две почти драматични кулминации. Финалните тактове ни връщат отново към строгата решителност на началната тема.

Естонският композитор **РЯЕТС** (1932), лауреат на наградата на ЕССР и наградата на Ленинския комсомол, завършва композиция в Талинската консерватория. Той е изключително продуктивен, особено в областта на инструменталните жанрове — седем симфонии, пет струнни квартета, клавирни триа, клавирни квинтети и секстети, сонати за пиано, 24 прелюдии за пиано, два концерта за цигулка и **КОНЦЕРТ ЗА СТРУНЕН ОРКЕСТЪР**, част от който ще прозвучи в програмата тази вечер. Концертът е написан през 1961 година. Ведро, стремително, музиката увлича със свежестта на музикалните идеи и оригиналната интерпретация на народно-битовото начало. Последните две части на концерта — „Граве“ и „Финал — АLEGRO“ — представляват две контрастни картини. Едната приемаме като лирически център на творбата, а другата — финалната част, като динамичен завършек на музикалното действие.

СЕРЕНАДАТА ЗА СТРУНЕН ОРКЕСТЪР
опус 22 **ДВОРЖАК** пише през 1875 година — един твърде щастлив за композитора период, когато редица негови произведения се приемат с истински възторг. Ведро, изящно уравновесена, Серенадата за струнен оркестър и до днес си остава едно от най-популярните съчинения на Дворжак. Тази композиция се отнася към цяла група произведения, написани в периода 1875—1880 година. Три години след нея се появява прочутата Серенада за духови инструменти, малко след това Дворжак пише и своята „Чешка сюита“, твърде близка по характер до жанра на инструменталната серенада.

Петте части на цикъла представляват ярки, физиономични инструментални миниатюри, очарователни с релефната мелодическа реч и свежи оркестрови находки. Първата част ни въвежда в атмосферата на старите инструментални серенади; интимната прелест на Втората, валсова част, се сменя от подвижната, изисканата „игра“ на Скерцото; Четвъртата част внася контраст — мек, приглушен колорит, близък до ноктюрното. А Финалът се приема като истински завършек на тази поетична композиция.

ГЕНАДИЙ ЧЕРКАСОВ — народен артист на РСФСР, завършва Московската държавна консерватория — класовете по пиано и оперно-симфонично дирижиране, като ученик на именитите диригенти и педагози проф. А. Гаук и проф. Л. Гинзбург. От 1958 до 1959 година музикантът специализира в Парижката национална консерватория. Известно време е в Държавния академичен Большой театър, където дирижира оперите „Евгений Онегин“ от Чайковски, „Русалка“ от Даргомижски, „Царска годеница“ от Римски-Корсаков, „Фалстаф“ от Верди.

През 1964 година Черкасов става главен диригент в Московския оперетен театър.

От 1972 година Геннадий Черкасов е главен редактор на музикалните предавания на Централната телевизия и Всесъюзното радио. Паралелно с това той продължава концертната си дейност — гастролира в страната и в чужбина: ГДР, България. Диригентът има изяви с известни колективи на страната: Големия симфоничен оркестър на Всесъюзното радио и Централната телевизия, Симфоничния оркестър на Министерството на културата на СССР, Държавния симфоничен оркестър на Естонска ССР. . . Участва в съвместни програми на Съветското радио и радиото на ГДР.

Разнообразен е репертоарът на диригента — руска класика — Чайковски, Римски-Корсаков, Рахманинов; западноевропейски автори: Респи-ги, Лист, Брамс, Бизе, Сен-Санс, Шуман, Берлиоз, Моцарт, Бетховен. Значително място в програмите му заемат произведения на съвет-

ските композитори Прокофиев, Караев, Меликов, Щедрин, Ешпай.

Фирмата „Мелодия“ има редица плочи със записи от изпълнения на артиста.

Н. а. на РСФСР Геннадий Черкасов преподава в Московската консерватория, където води клас по камерни ансамбли и кuartет.

През 1961 година е първият концерт на **КАМЕРНИЯ ОРКЕСТЪР НА МОСКОВСКАТА ДЪРЖАВНА КОНСЕРВАТОРИЯ** под диригентството на н. а. на Арменска ССР, лауреата на Държавната награда на СССР, професор М. Н. Тернан. За кратко време този колектив придобива широка популярност. Тайната на успеха е в това, че в състава на този малък струнен оркестър влизат млади и талантиливи музиканти — студенти, аспиранти в Консерваторията и преподаватели в музикалните училища, възпитаници на Давид Ойстрах, Леонид Коган, Борисовски, Тернан, Кнушевицки — достойно представящи съветската изпълнителска култура. Талантът на участниците и упоритият всекидневен труд определят високия професионализъм и цялостното проникване в стила на изпълняваните произведения. Дмитрий Шостакович изразява своето отношение към този колектив с

думите: „Изпълнението на оркестъра се отличава с чистота на строя, фина фразировка, разнообразие на нюансите и чувствата на ансамбъла, и всичко това безспорно е заслуга на ръководителя на оркестъра — прекрасния музикант, майстора на камерния ансамбъл, забележителния педагог професор М. Тернан.“

През 1962 година оркестърът с голям успех се изявява на Международния конкурс на Световния фестивал на младежта и студентите в Хелзинки.

През 1970 година в Западен Берлин се провежда международен конкурс на младежките оркестри, организиран от фондацията „Херберт фон Караян“, на който се представя Камерният оркестър на Московската държавна консерватория. Успехът надминава всички очаквания. Журито единодушно оценява съветския оркестър като най-добър и му присъжда Първа награда и Големия златен медал.

За две десетилетия оркестърът натрупва значителен репертоар от произведения на руската и съветска класика, както и от съвременни композитори. В изпълнение на този оркестър за първи път в СССР прозвучават: концертите за пиано и оркестър на Парадизи и Камбини; Серенада за струнен оркестър от Сухон; Прелюдия, Ариозо и Фугета от Онегер и други.

Значително събитие в живота на колектива е творческото сътрудничество с корифеите на съветското музикално изкуство Л. Оборин, Д.

Ойстрах, Св. Кнушевицки, Л. Коган. С оркестъра имат изяви Р. Керер, И. Ойстрах, Н. Гутман, П. Коган и други.

Концертната дейност на Камерния оркестър на Московската държавна консерватория „П. И. Чайковски“ е богата. С неизменно голям успех той гастролира както в СССР, така и в чужбина.

„Какво най-напред покорява при запознаването с оркестъра? Влюбеността във всеки звук от изпълняваната музика и високият професионализъм. Да прибавим към това и непринудеността на изпълнение, голямата, истинска артистичност.

В концертите на този колектив винаги господствува радостен тон, „мажорност“ на колорита, пораждаща у слушателите не само чувство на дълбоко естетическо удовлетворение, но и усещане за удивителна свежест.“

СССР, „Советская культура“

„Почти е невероятно, че оркестър, съставен от толкова млади хора, може да прояви в интерпретацията на музикалното произведение така изтънчено, зряло, високопрофесионално майсторство. . .“

Югославия, в. „Борба“

„Оркестърът на Московската консерватория превъзхожда своята собствена легенда.

Тук в ансамбъла е събрано всичко, което може да се пожелае за музикално сътрудничество от такъв род. Това е много талантива младеж, много хармоничен ансамбъл — оркестър, демонстриращ своето великолепие и разбиращ основната мисъл интерпретатор.“

Западен Берлин, в. „Берлинер
Моргенпост“

„Оркестърът притежава идеално звучене и прекрасна нюансировка, характерни само за големите музиканти. Това изпълнение беше едно от най-значителните събития в духовния живот през тази година.“

Мексико, в. „Новедадес“

„... Известни произведения, изпълнени от Камерния оркестър, прозвучаха съвсем по новому, много интересно, и на края на концерта това предизвика аплодисменти, преминали в овации. . .“

Испания, в. „Ел идеал галего“

„Макар и съставен само от 20 музиканти, този забележителен оркестър звучи като голям оркестър и още от първите тонове дава урок по великолепно свирене. . . Концертът премина с огромен успех и дълго ще се помни от публиката.“

Испания, „Ел уворте де Кастилия“

